No. 2113 Zaterdag 5 Juli 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Begrooting van Curaçao voor 1924 in de Eerste Kamer.

Memorie van Antwoord, van den Minister van Koloniën.

ALGEMEENE BESCHOUWINGEN.

Regeeringsbeleid. Economische toestand.

Ook de ondergeteekende acht het een verheugend feit, dat de financieele vooruitzichten van Curaçao gunstiger worden. Aangezien de verbeterde toestand der middelen in dat gebiedsdeel voortspruit uit oorzaken, samenhangende in de eerste plaats met de geografische ligging van het gewest, welke voor Suriname niet aanwezig zijn, mag inderdaad de gunstige loop van zaken in Curaçao niet leiden tot gevolgtrekkingen voor Suriname.

De ondergeteekende kan de meening niet deelen, dat, nu het hoofdeiland Curaçao in opbloei is, de tijd van straffe bezuiniging voorbij is en de noodige maatregelen tot bevordering van den welstand der ingezetenen thans niet meer behooren te worden uitgesteld. Hij moet te dien aanzien herhalen hetgeen hij op blz. 1 van zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer betreffende de onderhavige ontwerp-begrooting heeft verklaard, nl. dat de ongunstige toestand van de Rijksmiddelen, waarvan Curaçao nog steeds afhankelijk is voor het behoud van evenwicht tusschen uitgaven en ontvangsten, voorshands niet alleen dwingt tot uitstel van betrekkelijk kostbare maatregelen ter verheffing van het economisch peil, maar ook beperking oplegt, zelfs waar het voorzieningen van bescheiden omvang geldt. Hij herhaalt [illegible] in aanmerking [illegible] financieele vooruitzichten van Curaçao, naar hij vertrouwt, nog slechts van tijdelijken aard zal behoeven te zijn. Ook ten aanzien van de opmerking over het zooveel mogelijk tegengaan van de omvangrijke emigratie van een groot deel der bevolking moge de ondergeteekende verwijzen naar zijne evengenoemde Memorie van Antwoord (blz. 1), waarbij hij heeft medegedeeld, dat maatregelen tot volstrekten tegengang van de bedoelde tijdelijke emigratie van Overheidswege bezwaarlijk kunnen worden genomen zonder te vervallen in ontoelaatbare aantasting van de persoonlijke vrijheid; voorts dat de emigratie op groote schaal niet alleen tot staan is gekomen, doch dat zelfs een groot deel der emigranten uit den vreemde is teruggekeerd. De ondergeteekende moge daaraan toevoegen, dat de zich meer en meer ontplooiende werkzaamheden der in het Voorloopig Verslag der Kamer bedoelde ondernemingen uiteraard bijdraagt tot verruiming van de werkgelegenheid voor arbeiders. Dientengevolge zal voor emigratie naar elders gaandeweg geen of weinig aanleiding meer bestaan, zoodat dit arbeidersvraagstuk eerlang geacht zal mogen worden van de baan te zijn.

Zooals blijkt uit de mededeelingen onder Hoofdstuk H. (Openbare gezondheidsdienst) van het *Koloniaal Verslag* van 1923 wordt voortdurend naar verbetering van hygiënische toestanden gestreefd. Ook de belangen van den kleinen landbouw worden niet uit het oog verloren. De ondergeteekende moge kortheidshalve verwijzen naar hetgeen hij dienaangaande heeft medegedeeld op blz. 2 van zijne meergenoemde Memorie van Antwoord, ook ten aanzien van de redenen, welke er toe hebben geleid om steunverleening van Overheidswege voorloopig binnen zekere grenzen te houden.

De ondergeteekende kan niet toegeven, dat de administratie met onvoldoende krachten werkt of dat het bestuur topzwaar zou zijn, zooals enkele leden van oordeel waren, noch ook dat de bestuurskosten voor beteekende vermindering vatbaar zouden zijn. De bezoldigingen der ambtenaren werden met ingang van 1 Januari 1923 door den Gouverneur, met instemming van den Kolonialen Raad, die de kredieten voteerde, opnieuw geregeld. De ondergeteekende acht die regeling voldoende.

Van schrapping op uitgaven voor scholen en voor wegen kan in zoover geen sprake zijn, dat bij het onderhavig wetsontwerp integendeel de gelegenheid is opengelaten om de gewenschte voorzieningen van dien aard tot stand te brengen, indien de toestand der geldmiddelen dit in den loop van het begrootingsjaar blijkt te gedoogen. Voor de redenen, welke tot eene vermindering van het door den Gouverneur aanvankelijk geraamd krediet ten behoeve van verwaarloosde kinderen heeft geleid, moge de ondergeteekende verwijzen naar zijne voormelde Memorie van Antwoord (blz. 5, ad *artikel 30*).

De ondergeteekende kan het, met het oog op den zorgelijken toestand van de Rijksmiddelen, waarop hierboven reeds is gedoeld, slechts op prijs stellen, dat de Gouverneur en de Koloniale Raad zich op bezuiniging toeleggen. Evenzeer waardeert hij het streven van Gouverneur en Raad om tot vermeerdering van inkomsten te geraken. De meening, dat de Koloniale Raad zoodanige vermeerdering meer door indirecte belastingen wenscht te verkrijgen, moet, voor zoover betreft het daarbij gelegd verband met betrekking tot de arme bevolking, op een misverstand berusten. De Raad heeft juist bezwaar gemaakt tegen verhooging van het invoerrecht op artikelen, welke meest voor de minder gegoede klasse bestemd zijn, en daarvoor aanbevolen artikelen, welke in meer gegoede kringen plaatsing vinden.

De terugloop van de eindcijfers van den invoer, buiten die betreffende den invoer ten behoeve van het petroleumbedrijf, wordt voor een deel verklaard uit het feit, dat de waarde van verscheidene artikelen is gedaald, en voor een ander deel uit de omstandigheid, dat bij welslagen van den oogst, zooals in het seizoen 1921 | 1922 het geval is geweest, de invoer van enkele voorname voedingsmiddelen beduidende beperking ondergaat.

Naar aanleiding van de opmerking, dat van de belangrijke inkomsten der Curaçaosche Petroleum-Maatschappij slechts een invoerrecht der producten geheven wordt van 6 pCt., moge de ondergeteekende mededeelen, dat het voor het raffinaderijbedrijf van de maatschappij benoodigd product, de van Venezuela aangevoerde ruwe olie, van invoerrecht is vrijgesteld. Eene heffing op de werkelijk gemaakte winst, zooals wordt aanbevolen, wordt verzekerd door de Inkomstenbelastjng, waaraan de maatschappij, evenals elk ander lichaam, dat in Curaçao een bedrijf uitoefent, onderworpen is. Mocht de onderhavige opmerking de strekking hebben te betoogen, dat aan de maatschappij meer lasten ten bate van de Curaçaosche geldmiddelen behoort te worden opgelegd, dan moge de ondergeteekende verklaren, dat hij het allerminst in het belang van Curaçao zou achten, dat lichaam tot object van speciale heffingen te maken. Niet uit het oog mag overigens worden verloren, dat het beduidend ruimer vloeien van onderscheiden landsinkomsten middelijk aan [illegible]

De opmerkingen, dat de bevolking over het algemeen arm is en dat de inkomsten, welke de koloniale kas geniet van de Bovenwindsche eilanden, de bestuurskosten niet kunnen dekken, zijn ongetwijfeld juist. Dit neemt intusschen niet weg, dat de bekostiging van de koloniale administratie in haar geheel steeds nader komt tot een toestand van evenwicht zonder steun van het Moederland.

Muntstelsel. (De vorige week reeds geplaatst.)

Smokkelhandel. Voor eene afdoende beantwoording van de vraag, of de smokkelhandel in sterken drank naar Amerika, — voor de vestiging waarvan Curaçao eenigen tijd geleden dreigde te worden gebruikt — een einde heeft genomen, staan den ondergeteekende nog geen genoegzame gegevens ten dienste. Hij meent echter te mogen vertrouwen, dat de met bekwamen spoed van Overheidswege getroffen voorzieningen, ten doel hebbende om het euvel reeds bij zijn ontstaan krachtig tegen te gaan, den bedoelden handel zoo niet onmogelijk, dan toch zeer bezwaarlijk hebben gemaakt.

Loodsgelden. Daar het behoud van de raffinaderij der Curaçaosche Petroleum-Maatschappij eene levensquaestie voor Curaçao is, behoeft het geen betoog, dat dit bedrijf van Overheidswege met alle toelaatbare middelen behoort te worden bevorderd. Dat inzicht heeft er toe geleid om, ter verzekering van de vestiging van de raffinaderij op Curaçao, vrijdom te verleenen van invoerrecht van de te verwerken producten en van de benoodigde materialen en machinerieën, terwijl mede geen uitvoerrecht van de verwerkte producten geheven wordt.

Op grond van dezelfde overweging was in de loodsdienstverordening van 1917 eene bepaling opgenomen, krachtens welke voor vaartuigen, die ruwe olie aanbrengen voor in Curaçao gevestigde raffinaderijen, slechts de helft van het volgens die verordening verschuldigd loodsgeld zou worden geheven.

In die verordening was mede het voorschrift opgenomen, dat van de verplichting tot het nemen van een loods (het criterium voor het verschuldigd worden van loodsgeld.) de in Curaçao thuis behoorende vaartuigen zouden zijn uitgezonderd, zoodat deze schepen feitelijk van betaling van het loodsgeld waren vrijgesteld.

Het eerstbedoeld voorschrift werd ter gelegenheid van de herziening van die regeling in het ontwerp van de Loodsdienstverordening van 1922 niet overgenomen, terwijl de vrijstelling van de verplichting om zich van een loods te bedienen beperkt werd tot de in Curaçao thuis behoorende vaartuigen met een bruto-inhoud van 132 M3. of daarbeneden.

Zooals de ondergeteekende bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting voor 1923 in de vergadering der Tweede Kamer van 7 Februari 1923 heeft medegedeeld, had hij den Gouverneur in overweging gegeven om spoedig zekere tegemoetkoming te treffen, waardoor de belangen van de binnenlandsche scheepvaart in het algemeen, en als zoodanig ook die van de Curaçaosche Petroleum-Maatschappij, voor zoover deze met hare aan de Curaçaosche Curaçaosche Scheepvaart-Maatschappij toebehoorende vaartuigen daaraan deelneemt, gebaat zouden zijn. Die tegemoetkoming zou daarin bestaan, dat voor de ter plaatse thuis behoorende vaartuigen bij in- en uitvaart overdag geen gebruik aan loodsdienst meer zou worden vereischt en dus voor dat verkeer ook geen loodsgelden meer betaald zouden behoeven te worden.

De Gouverneur heeft gemeend de aanbevolen voorziening niet aanhangig te mogen maken, op grond dat, naar hij vreesde, het havenverkeer zou worden gedesorganiseerd. Op grond echter van overweging, dat niettemin de vestiging van eene andere raffinaderij der Petroleum-Maatschappij — eene uitbreiding van het bedrijf, welke thans in wording is — met de daaraan voor Curaçao verbonden voordeelen behoorde te worden in de hand gewerkt, meende de Landvoogd te moeten bevorderen de wederopneming in de verordening van het oude voorschrift, dat voor vaartuigen, welke ruwe olie aanbrengen, de helft van het loodsgeld verschuldigd zou zijn.

De Koloniale Raad heeft zich met dat voorstel vereenigd, doch wenschte het voorschrift ook tot de andere in Curaçao thuis behoorende schepen te zien uitgebreid, aangezien het college van meening bleek, dat beide categoriën van schepen gelijkelijk moeten worden behandeld.

Tegen eene zoodanige uitbreiding bestond bij den Gouverneur aanvankelijk bezwaar, op grond dat de voorgestelde voorziening ook voordeelen zou afwerpen voor schepen, welke, naar de Landvoogd meende, daarvoor niet in de termen zouden mogen vallen. Toen echter de Koloniale Raad het initiatief had genomen om de bedoelde uitbreiding tot stand te brengen, is deze in de ontwerp-verordening gebracht.

De Gouverneur heeft ten slotte, na overleg met den ondergeteekende, zijne bedenkingen niet den doorslag laten geven waar het gold de vaststelling der verordening, die op 1 Januari jl. in werking is getreden. [illegible] op eigen initiatief het ruimere voorschrift betreffende de in Curaçao thuis behoorende schepen in de verordening opgenomen. Een telegram van den ondergeteekende, als gevolg waarvan de Raad ten dezen van houding zou zijn veranderd, heeft zich niet voorgedaan.

Dat in den evenbedoelden maatregel bevoorrechting van „een vlag" zou zijn gelegen, acht de ondergeteekende uitgesloten. De beperking van het loodsgeld tot het halve bedrag geldt slechts voor in Curacao thuis behoorende schepen, niet voor andere vaartuigen onder Nederlandsche vlag.

Scheepvaartverkeer tusschen de eilanden. Het onmiddellijk verkeer tusschen het hoofdeiland Curaçao en de Bovenwindsche eilanden wordt nog altijd door middel van een schoener onderhouden. Wordt met de vraag, of er thans plannen tot verbetering zijn, gedoeld op de invoering van eene stoomvaartverbinding, dan moet het antwoord ontkennend luiden. Aan eene zoodanige verbinding zouden uitgaven verbonden zijn, die met het oog op de geboden zuinigheid in de huishouding van het gewest en van de te verwachten resultaten van het bedrijf niet verantwoord zouden zijn te achten. Intusschen is voor wat betreft het vervoer van landsreizigers — zooals reeds medegedeeld werd in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer over de Curaçaosche begrooting voor 1922 — eene regeling getroffen, krachtens welke reizigers der eerste klasse per stoomschip over Trinidad mogen reizen.

Artikelen.

IIde AFDEELING. *Rechts- en politiewezen.*

Naar de ondergeteekende in zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer heeft medegedeeld, bevindt zich het met den tegenwoordigen Gouverneur in zake de reorganisatie van de politie gepleegd overleg in zoodanig stadium, dat spoedig een definitief voorstel van dien Landvoogd tegemoet kan worden gezien.

Ten aanzien van de vraag nopens de oprichting van Gouvernementswege van eene stichting voor verwaarloosde kinderen moge de ondergeteekende de op bladz. 4 van zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer betreffende de Curaçaosche begrooting voor 1923 gedane verklaring herhalen, dat voor de totstandbrenging van eene stichting van dien aard geen aanleiding bestaat, omdat in de behoefte bereids voldoende voorzien is door de oprichting van het door de R. K. Missie beheerde, voor de opneming en opvoeding van verwaarloosde kinderen bestemde St. Vincentiusgesticht. Met deze stichting is eene overeenkomst aangegaan voor de verpleging der van Overheidswege aan hare zorg toevertrouwde kinderen.

IVde AFDEELING. *Geldelijk beheer.*

Telegraafdienst.

Artikel 45 en 49. Met betrekking tot de klacht over de slechte telegrafische verbinding van Nederland met Curaçao vestigt de ondergeteekende er de aandacht op, dat in de laatste jaren op de kabelverbinding met Curaçao geen storingen zijn voorgekomen. Van een slechte verbinding mag dus niet gesproken worden. Wel zijn de voor Curaçao geldende kabeltarieven der „Compagnie française des câbles télégraphiques" in vergelijking met die voor omliggende landen zeer hoog, doch hierin zal verbetering komen bij den waarschijnlijk eerlang te verwachten overgang van het kabelnet der voormelde maatschappij in de West-Indische wateren in andere handen.

Vde AFDEELING. *Eeredienst, onderwijs en armenzorg.*

Onderwijs. Wat aangaat de in den Kolonialen Raad aangeprezen Venezolaansche onderwijsmethode moet de ondergeteekende zich van een oordeel onthouden. Ook de Gouverneur heeft in zijn antwoord aan den Raad medegedeeld, dat hem de gegevens ontbraken om te beoordeelen, of die methode zou kunnen worden gevolgd zonder dat het peil, waarop het onderwijs gebracht is, daardoor zou worden geschaad.

Het denkbeeld om de schooluren zoodanig te regelen, dat het onderwijs niet tijdens de grootste hitte van den dag wordt gegeven, heeft instemming gevonden bij den vorigen Gouverneur, den Inspecteur van het Onderwijs en de onderwijzers van de openbare scholen voor M. U. L. O. Het hoofd evenwel van de Openbare Lagere school te Willemstad en de hoofden der R.K. scholen aldaar zagen niet veel heil in de verandering, terwijl de meerderheid der ouders van de leerlingen der openbare scholen voor M. U. L. O. tegen den maatregel was. Een op Aruba genomen proef met vervroegde schooltijden moest ten gevolge van tegenkanting der ouders worden opgegeven. In verband met een en ander zijn de schooltijden ongewijzigd gebleven.

VIde AFDEELING. *Landbouw.*

Op Curaçao bestaat sedert 1909 eene van landswege aangewezen commissie voor het verleenen van landbouwkrediet op den grondslag van onderlinge hoofdelijke aansprakelijkheid. Deze instelling heeft echter niet de uitbreiding verkregen, welke aanvankelijk daarvan verwacht werd. De ondergeteekende moge overigens in herinnering brengen, dat bij artikel 84 van het onderhavig begrootingsontwerp een krediet van f 10 000 is beschikbaar gesteld o. a. voor het verleenen van voorschotten ten behoeve van den landbouw.

Hoedenvlechten. Zooals de ondergeteekende aan het slot van zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag van de Eerste Kamer betreffende de Curaçaosche begrooting voor 1922 heeft aangeteekend, is de eervolle ontheffing van den heer COHEN HENRIQUEZ van de leiding der stroohoedennijverheid een gevolg geweest van de opdracht van het toezicht over de vlechtleergangen aan de verschillende scholen en over de vlechtscholen voor oudere leerlingen aan den inspecteur voor het onderwijs, waardoor bezuiniging op de uitgaven werd verkregen.

Voor zoover hier bekend is, kan steeds over voldoende vlechtstroo worden beschikt.

Van het denkbeeld, om op eene daartoe aan te koopen verlaten plantage in Suriname palmsoorten aan te planten, moest worden afgezien, omdat de daaraan verbonden kosten zoo hoog zou zijn, dat het verkregen stroo minstens tweemaal zooveel zou kosten als het uit Venezuela aangevoerde.

Het zoogenaamde Paga-terra contract bestaat nog. De vorige Gouverneur deelde den ondergeteekende mede. dat hij geen aanleiding heeft kunnen vinden om ter zake in te grijpen zelfs niet om verbreking der contracten te overwegen.

Veeteelt en krachtvoeder. Uit de in de hoogerbedoelde Memorie van Antwoord betreffende de onderhavige begrooting ter zake gedane mededeelingen blijkt, dat het geven van voorschotten voor de bevordering van de veeteelt, waarvoor het eerste krediet was aangevraagd door Gouverneur HELFRICH, niet van de baan is en dat, hoewel de belangstelling van de bevolking gering is gebleken, het nog geenszins in de bedoeling ligt, van verdere stappen af te zien. Van een opdringen van voorschotten aan de bevolking mag geen sprake zijn.

VIIde AFDEELING.

Openbare gezondheidsdienst.

De verordening op de gedwongen verpleging van aan geslachtsziekten lijdenden (de verordening, houdende bepalingen ter bestrijding van besmettelijke ziekten) is op 1 Januari 1922 in werking getreden.

Met betrekking tot de vraag, of de resultaten van de polikliniek goed zijn, veroorlooft de ondergeteekende zich te verwijzen naar de mededeelingen dienaangaande onder Hoofdstuk H., Openbare Gezondheidsdienst (blz. 9 onderaan) van het Koloniaal Verslag van 1923. Zooals daarbij aan het licht is gesteld, moest de opkomst der loopende patiënten zeer slecht worden genoemd en was het, wanneer geen gevolg werd gegeven aan eene aanmaning om te verschijnen, daarom herhaaldelijk noodig de evengenoemde verordentng toe te passen.

Uit hetzelfde Hoofdstuk van het Koloniaal Verslag van 1921 (blz. 9 onderaan) blijkt, dat Dean-extracten der chaulmogra-olie volgens de methode van dr. MAC DONALD te Hawai op Curaçao niet werden toegediend; dat er wel injecties van Collobiasis Dausse (Chaulmogra injectable) werden gegeven, doch dat de daarmede verkregen uitkomsten niet beter waren dan die, verkregen door de lijders chaulmogra-olie laten innemen.

VIIIste AFDEELING *Openbare Werken.*

Wegen. Ten aanzien van den toestand der wegen moge de ondergeteekende de in de evenbedoelde Memorie van Antwoord verstrekte mededeeling herhalen, dat, volgens van den Gouverneur verkregen inlichting, de straten en wegen niet slechter zijn dan voorheen en dat de alsnog vereischte verbeteringen met het oog op de hooge kosten geleidelijk zullen worden ondernomen. De ondergeteekende moge er ook nu weder op wijzen, dat in artikel 123 van de onderhavige begrooting een post van f 4000 begrepen is voor de aanschaffing van werktuigen ter verbetering van de wegen, o. a. voor asphalteering en oliebesproeiing.

Haven Willemstad. Naar de ondergeteekende in zijne meervermelde Memorie van Antwoord heeft medegedeeld, is de Gouverneur van oordeel, dat met het oog op de voortdurende uitbreiding van de scheepvaart eerlang verschillende maatregelen moeten worden getroffen, w. o. genoemd is de plaatsing van twee meerboeien in het Schottegat, voor welk doel onder artikel 123 van de onderhavige begrooting een krediet van f 17 000 is aangevraagd. Eene ondiepte in het Schottegat is, blijkens de mededeeling dienaangaande op bladz. 6 in bijlage D van het Koloniaal Verslag van 1913, reeds in het jaar 1912 verwijderd. In het ontwerp voor de voorloopige begrooting voor 1925 is een krediet opgenomen voor de verbreeding van de vaargeul in de St. Anna-baai op enkele plaatsen en voor het opruimen van eenige ondieptien in het Schottegat.

De Gouverneur zal ongetwijfeld ook zijne aandacht schenken aan eene betere outilleering van de haven, indien blijkt dat in de behoefte aan reparatie-ateliers noodza-

kelijk moet worden voorzien.

De ondergeteekende vertrouwt, dat het vraagstuk der watervoorziening eerlang de gewenschte oplossing zal krijgen. Het ingesteld onderzoek verkeert thans, zooals de ondergeteekende in zijne meergenoemde Memorie van Antwoord heeft medegedeeld, in zoodanig stadium, dat eerlang voorstellen tegemoet mogen worden gezien tot inleiding van de uitvoering der vereischte maatregelen.

Mocht de opmerking, dat de kaden in handen van particulieren, die hooge eischen stellen voor liggeld enz., de strekking hebben om de wenschelijkheid te betoogen van den eigendomsovergang van die aanlegplaatsen aan den Lande, dan moge de ondergeteekende doen opmerken, dat, al stond het vast — wat niet het geval is — dat tot zoodanigen maatregel inderdaad aanleiding zou bestaan, de toestand der Rijks- en gewestelijke middelen in verband met de daaraan verbonden zeer hooge uitgaven voorshands een onoverkomelijk beletsel zou opleveren.

Naar aanleiding van de vermeende noodzakelijkheid om den quarantaine-dienst te verbeteren kan de ondergeteekende mededeelen, dat deze dienst bij de nieuwe Quarantaine verordening, welke op den 1sten Januari 1918 in werking is getreden, naar de eischen des tijds is geregeld. Is aan het rapport van Dr. DEN HOUTER te dien aanzien uitvoering gegeven, ook in andere opzichten is met dat rapport rekening gehouden, zooals o. a. blijkt uit de totstandbrenging van de hoogergenoemde verordening op de besmettelijke ziekten.

Wettelijke regelingen betreffende het toezicht op de zeewaardigheid van schepen en op de toelating als schipper bestaan in Curaçao niet. De ondergeteekende heeft zich met den Gouverneur in verbinding gesteld over de vraag, of en in hoever de scheepvaartwetgeving verbetering behoeft.

Scheepsrampen komen in Curaçao slechts bij hooge uitzondering voor. De ondergeteekende beschikt niet over gegevens ter beantwoording van de vraag, of een onderzoek naar zoodanige rampen steeds wordt ingesteld. Hij zal niet nalaten op deze aangelegenheid de aandacht van den Gouverneur te vestigen.

Watervoorziening Willemstad.

Art. 127. De ondergeteekende moge met betrekking tot deze aangelegenheid naar het hierboven ter zake medegedeelde verwijzen.

Benedenwindsche Eilanden.

Bonaire. In het onder artikel 36 (uitgaven voor het boschwezen) opgenomen krediet is een post begrepen voor de bezoldiging van vier boschwachters op Bonaire. Hieruit volgt, dat de meening, als zou het uitroeien der bosschen op het eiland thans nagenoeg voltooid zijn, niet juist kan wezen.

Dat de hoedenvlechtindustrie bij voortduring goede leiding verdient, kan gereedelijk worden toegegeven. Het verleenen van steun van Overheidswege aan die industrie bepaalt zich thans tot het geven van vlechtonderwijs. Dit is voorshands voldoende.

Arrba. De ondergeteekende kan niet aanstonds inzien, dat behoorlijke prijzen voor aloë-hars door middel van coöperatie zouden kunnen worden gehandhaafd. Hij zal niettemin de aandacht van den Gouverneur op de aangelegenheid vestigen.

In het jaar 1916 is op Curaçao eene vennootschap opgericht ten doel hebbende het oprichten, drijven en exploiteeren van een looi- en kleurstoffenfabriek. Tot de oprichting van de fabriek is het echter niet kunnen komen; zie de mededeeling in hoofdstuk N (Handel, Nijverheid en Landbouw) van het *Koloniaal Verslag* van 1923, blz. 26 (midden).

Met betrekking tot de opmerking betreffende de bereiding van aloïne volgens het procédé-GOUDSWAARD herhaalt de ondergeteekende de in zijne meermalen genoemde Memorie van Antwoord gedane mededeeling, dat, luidens een van de Wis- en Natuurkundige afdeeling der Koninklijke Akademie van Wetenschappen ontvangen verslag omtrent dat procédé, cultuurproeven zouden behooren te worden genomen, welke, om tot een betrouwbaar resultaat te voeren, noodwendig onder deskundige leiding zouden moeten staan. De Gouverneur deelt den ondergeteekende te dezer zake mede, dat hij, met het oog op de geboden zuinigheid, de aan de bedoelde proeven verbonden uitgaven niet verantwoord acht. De aangelegenheid behoort z. i. aan het particulier initiatief te worden overgelaten, zulks te meer, omdat de heer GOUDSWAARD zich reeds in verbinding heeft gesteld met een groep geïnteresseerde kooplieden, met wie hij omtrent de exploitatie van zijne vinding onderhandelde en een voorloopige overeenkomst schijnt te hebben getroffen. Van bestuurszijde wordt de noodige medewerking verleend.

De ondergeteekende zal de aandacht van den Gouverneur vestigen op het artikel van den heer P. A. EUWENS in de *West-Indische Gids*, waarin het onderzoek naar paarlen wordt aanbevolen.

Bovenwindsche eilanden. Het voortdurend slechter worden van de economische toestanden op deze eilanden, tengevolge waarvan de bevolking, door emigratie naar elders, achteruitgaat, is, gelijk de ondergeteekende in zijne evenbedoelde Memorie van Antwoord te kennen heeft gegeven, in groote mate te wijten aan factoren, welke de Overheid niet in hare macht heeft. Zooals hij daarbij verder mededeelde, heeft het aan pogingen tot verheffing van het welvaartspeil niet ontbroken en gaarne zal hij binnen de grenzen van het mogelijke zijne medewerking aan een verder streven in die richting verleenen.

St. Eustatius. De ondergeteekende is nog niet in staat de vraag te beantwoorden, welk bedrag aan gouvernements-voorschotten door het faillissement van de Sisal-Cultuur Maatschappij verloren is gegaan, omdat de liquidatie van het bedrijf der maatschappij nog niet ten einde is gebracht.

Hij kan het slechts betreuren, dat door het stopzetten van het sisalbedrijf, zoomede door de omstandigheid, dat de katoencultuur niet langer de gewenschte uitkomsten geeft, vele werkkrachten het eiland verlaten.

Saba. In de jaarverslagen betreffende den openbaren gezondheidsdienst wordt geen melding gemaakt van het sterk heerschen van syphilis noch van het toenemen van het gebruik van minderwaardigen sterken drank. Volgens het jongste jaarverslag van den genoemden dienst (hoofdstuk H van het Koloniaal Verslag van 1923, bladz. 11) was de volksgezondheid over het algemeen gunstig.

Door de vele familiehuwelijken is het weerstandsvermogen der inwoners van Marypoint zeer verzwakt en zijn de menschen bijzonder vatbaar zoowel voor geestes- als voor lichaamsziekten. Den ondergeteekende is nog steeds niet gebleken, dat aldaar behoefte aan verandering bestaat. De vorige Gouverneur achtte het inhumaan om het volk, dat reeds jaren en jaren woont in het dorpje, te verplaatsen; een maatregel waartoe elke wettelijke grondslag zou ontbreken en die gegronde reden tot ontevredenheid zou geven.

St. Martin. Te Philipsburg werden in 1921 en 1922 van Overheidswege vier regenbakken gebouwd. De bouw van een landsregenbak te Simpsonsbaai werd in 1920 voltooid.

De ontstellende mededeelingen omtrent de inrichting van de gevangenis op St. Martin waren ontleend aan het blad „*Voz di Pueblo*" (nummer van 22 Juni 1923). Volgens de in dat blad gegeven voorstelling zou een soort terrorisme tegenover de gevangenen en ook zelfs tegenover de tot hechtenis en tot geldboeten veroordeelden hebben geheerscht. Zoowel mannen als vrouwen zouden, ongeacht hunne veroordeeling tot gevangenisstraf of tot hechtenis, zijn verplicht arbeid te verrichten, die in het geheel niet overeenkwam met hun aard of beroep, b. v. steenen breken of andere zwaren arbeid verrichten, terwijl zij bij weigering in boeien zouden zijn geslagen en op water en brood gesteld. Voorts zou, zoowel van mannen als van vrouwen, het haar kort zijn gesneden, eene behandeling, die zelfs preventief gevangenen zouden hebben ondergaan.

Volgens van den Gouverneur ontvangen bericht is uit een ingesteld onderzoek gebleken, dat de voormelde mededeelingen niet op waarheid berusten.

De „Groote Concessie" loopt niet in dit jaar, doch eerst in 1938 af. De vraag, of van Overheidswege maatregelen zullen zijn te nemen om de gevolgde wijze van zoutbereiding door eene meer rationeele te vervangen, is in overweging.

Volgens van den Gouverneur verkregen inlichting verrichten jeugdige personen, voor zoover hem bekend, niet alleen niet op St. Martin, doch ook niet in eenig ander deel van Curaçao overmatigen of gevaarlijken arbeid. De jeugdige personen, die bij de zoutwinning en ook wel elders nu en dan arbeid verrichten, zijn, naar de Gouverneur mededeelt, geen kinderen meer. Veelal hebben zij den leeftijd van veertien jaar of ouder.

De Minister van Koloniën,

DE GRAAFF

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit antwoord aan de Vergadering haar eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld den 4n Juni 1924.

Cramer, Verkouteren, Van Kol, Arntz, Heerkens Thijssen.

De Openbare Behandeling

van de Begrooting van 1925

in den Kolonialen Raad.

VIII.

(Vervolg.)

Bij onderartikel 123 verkrijgt de heer *Statius Muller* wederom het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter! Kortheidshalve wensch ik nu twee van de door mij ingediende amendementen tegelijk toe te lichten, en wel dat om onderdeel *a* van onderartikel 123 (buitengewone herstelling van de Handelskade) te doen vervallen en dat om onderdeel *a* van onderartikel 124 (Havenverbetering) te doen vervallen.

Ik meen, dat wij hier te doen hebben met buitengewoone uitgaven, welke men, volgens goede regelen van financieel beleid, niet op de begrooting van een enkel jaar mag laten drukken.

De havenverbetering is een werk dat voor eens en voor altijd gedaan wordt, het is in den zuiversten zin des woords een werk van duurzaam nut. De vernieuwing van de Handelskade vordert een groote uitgaaf ineens, maar die kade zal verder, voor een reeks van jaren, niet anders dan betrekkelijk onbeduidende onderhoudskosten vorderen.

Ik ben van oordeel, dat voor werken als de hierbedoelde geleend behoort te worden. En als men dan, gelijk voorgesteld, de leening in 10 jaren aflost, dan is aan alle eischen van een voorzichtig financieel beleid ruimschoots voldaan.

Nu wil ik ook wat zeggen over deze twee begrootingsposten zelf. Ik heb om te beginnen dit bezwaar, dat maar willekeurige bedragen op de begrooting worden uitgetrokken, zonder dat Openbare werken er ook maar het geringste idée van heeft wat de werkelijke kosten zullen zijn.

Wat de havenverbetering betreft weet het Bestuur nog niet eens wat er gedaan moet of zal worden. Er is geen plan, geen begin van een plan zelfs.

Ten aanzien van de Handelskade tast men eenigszins in het duister omtrent de financieele zijde van het werk.

Eerst wordt gezegd, dat de tijd heeft ontbroken om eene behoorlijke raming te maken en dat er daarom voorloopig f 30 000,— wordt aangevraagd. En een paar weken daarna komt Openbare werken met een bedrag van f 110 000,— voor den dag. Tot dit laatste bedrag is de Directeur, volgens zijne mededeeling in de vorige vergadering, gekomen door de kosten voor de benoodigde palen te berekenen en er maar — op goed geluk blijkbaar af — een willekeurig bedrag bij te doen voor arbeidsloonen en de kosten van andere materialen.

Ik kan niet meegaan met een dergelijke luchthartige werkwijze. Ik vind, dat er een behoorlijk onderzoek moet worden ingesteld en een ernstige raming opgemaakt, waarna het Bestuur dan met eene suppletoire begrooting bij den Raad kan komen.

Uitdrukkelijk wil ik doen uitkomen, dat ik niet tegen havenverbetering ben. Integendeel, ik ben van oordeel, dat men er allang mee had moeten beginnen. Men heeft reeds veel kostbaren tijd verloren laten gaan en de havenbeweging neemt steeds toe en wordt in haar vlucht reeds belemmerd door den onvoldoenden toestand van de haven.

De heer *Bakker*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat hij niet toegeven kan, dat de raming van het werk tot herstelling van de Handelskade op goed geluk af is geschied. Het spreekt echter van zelf, dat een juiste raming van een dergelijk werk niet mogelijk is omdat de moeilijkheden waarop men zou kunnen stuiten, niet vooruit te bepalen of te voorzien zijn.

Spreker kan voorts, naar aanleiding van de door den heer Statius Muller voorgestelde afvoering van de posten 123*a* en 124*a* van deze begrooting, niets anders zeggen, dan dat de Gouverneur tegen deze afvoering is en hij opdracht heeft de aanneming van deze amendementen te ontraden.

De heer *Zeppenfeldt* verkrijgt het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter! Ik hoor de geachte heer Statius Muller spreken over leening.

In een leening nu zie ik een gevaar, n.l. dat men licht er toe overgaat het geleende te gebruiken zonder aan de afbetaling te denken en dat men, wetende te kunnen leenen, zich ook gemakkelijker in nieuwe schulden steekt.

Bovendien moeten wij, om een leening te kunnen aangaan, precies alle condities betreffende die leening weten n.l. op welke wijze geleend wordt, tegen welken rentevoet en hoe de aflossing plaats moet hebben.

De heer *Statius Muller.* Mijnheer de Voorzitter! Allereerst wil ik antwoorden op de door den heer Zeppenfeldt aangevoerde bezwaren tegen het stelsel van leenen. Dit stelsel is op onze begrootingen volstrekt geen nieuwigheid. Reeds meerdere malen is op de begrooting een bedrag aangewezen „om door leening te worden gedekt". Als deze kolonie in het krijt staat voor al die door leening te dekken bedragen, dan zijn wij reeds een heel aardig bedrag schuldig, waarschijnlijk ver over het millioen.

Ik hoop echter, waar wij er verder nooit iets van gehoord hebben en er nooit een post op de begrooting is gekomen voor aflossing, dat het Moederland slechts in theorie geleend maar in werkelijkheid gesubsidieerd heeft. In elk geval doe ik een beroep op de Regeering om Curaçao thans met een schoone lei te laten beginnen.

Wat ik met de leening voor de havenwerken bedoel is niets anders, dan de groote uitgaven, die daarvoor in 1925 en 1926 gedaan zullen moeten worden, verdeelen over een reeks van jaren. Ik heb voorloopig gerekend op een uitgaaf van f 150 000,—, maar de werkelijke uitgaaf zal natuurlijk veel hooger zijn, zoo ook de bedragen voor jaarlijksche aflossing.

Nog even terugkeerende op de havenverbetering zelve, meen ik te mogen aannemen, dat er in groote trekken toch ongeveer eenig idée van een plan, van wat er zoowat moet gedaan worden, zal bestaan. Afvoering van deze posten kan geen vertraging veroorzaken, want binnen eenige maanden moet het Bestuur toch met een suppletoire begrooting bij den Raad kunnen komen. Er zal dan ook gelegenheid zijn geweest, om het leeningsplan aan het oordeel van Z. E. den Minister van Koloniën te onderwerpen.

Ten slotte wijs ik nog even op den toestand van de Handelskade. Ik ben het eens met den heer Abrahamsz, dat die toestand een jammerlijken indruk moet maken op den vreemdeling. Het is nu al bijna zes maanden geleden, dat een gedeelte dier kade afgebroken is en alsnog is het herstelwerk niet aangevangen. De kade schiet maar verder door. Als er niet spoedig inbegrepen wordt, dan zal men nog een heel eind daarvan hebben op te breken.

Ik kan niet besluiten zonder nog even te memoreeren, dat het een slechten indruk heeft gemaakt dat de bestelde en bereids ontvangen palen te kort zijn gebleken voor dat gedeelte van de kade waarvoor zij waren bestemd. Waarom toch, vraag ik, niet eerst behoorlijk onderzocht hoelang zij hadden moeten zijn. En is Openbare werken voor die palen wel bij het goedkoopste adres terecht gekomen? Iemand uit het publiek heeft mij, na afloop van de vorige vergadering verzekerd, dat men in Venezuela veel lagere prijzen noteert dan hier door den Directeur van Openbare werken werden opgeheven.

De heer *Zeppenfeldt.* Ik blijf in eene leening een gevaar zien.

De heer *Statius Muller* ziet zich in de noodzakelijkheid te dupliceeren.

Hij ziet absoluut geen reden tot vrees voor het aanvaarden van het stelsel van leeningen. Zooals hij reeds gezegd heeft is dat systeem bij onze begrooting reeds meermalen toegepast maar het was een stelselloos stelsel. Hij herhaalt het: niemand weet hier eigenlijk hoe de bedragen, die vroeger voor dekking door leening op onze begrooting in aanmerking zijn gebracht, in het Moederland geboekt zijn.

Spreker stuurt aan op een sluitende begrooting ter verlichting der tegenwoordige lasten van het Moederland. Hij is van oordeel, dat Curaçao de kosten van de havenverbetering zelf kan dragen en behoort te dragen. Maar op een enkele of op twee opvolgende begrooting kan het dat natuurlijk niet. Spreker wil daarom deze groote uitgaven, waarvan een ieder overtuigd is, dat zij hun rente op indirecte wijze dubbel en dwars zullen opbrengen, verdeelen over een aantal jaren. Hij heeft zich een tijdperk van jaar 10 gedacht, maar men kan dien termijn ook wel wat langer nemen.

De eenvoudigste wijze nu om dergelijke groote uitgaven over een aantal jaren te verdeelen is, dat men het benoodigde bedrag leent en jaarlijks aflost.

Spreker weet wel, dat voor een formeele leening machtiging bij de wet noodig is; maar hij gelooft, dat er wel een ander eenvoudiger weg kan worden betreden, deze namelijk, dat het Moederland het bedrag aan de kolonie voorschiet. Het is een kwestie van vorm, die later wel aan de orde kan komen.

In het vroegere stelsel toen men maar leende zonder te weten of dat renteloos of tegen interest geschiedde, of en wanneer en in welk termijnen er afgelost zou worden, kon er reden bestaan voor de huiverigheid van den heer Zeppenfeldt om daartoe mede te werken. In spreker's stelsel echter juist niet. De Raad zal dan altijd met volkomen kennis van zaken kunnen beslissen voor welk werk geleend wordt, tegen welke rente en onder welke condities van afbetaling.

Aanvaardt men dit stelsel niet, dan blijven wij in het moeras; wij zullen het eene jaar, wanneer er geen buitengewone uitgaven te doen zijn- een sluitende begrooting hebben, maar het daaropvolgend jaar misschien een tekort van een paar ton. Of het Moederland dan weer bereid zal zijn om bij te dragen, staat nog te bezien. Hoogst nuttige werken of maatregelen zullen dan achterwege moeten blijven.

Wat het sluitend maken van de begrooting betreft, waarover spreker het zooeven had, wil hij doen uitkomen, dat op het Ontwerp zelf niets daarvan kan blijken. Daarop komen namelijk alleen de bedragen der uitgaven voor, niet die der ontvangsten.

Slechts worden de middelen met namen aangewezen, die tot bestrijding der uitgaven zullen worden aangewend.

De becijferingen, die tot het eindresultaat der begrooting moeten leiden, komen alleen voor op een der bijlagen. Spreker heeft in zijn algemeene beschouwingen zijne becijferingen tegenover die van het Bestuur gesteld; de becijferingen betreffen alleen de „gewone huishoudelijke begrooting". Deze „gewone huishoudelijke begrooting" - spreker herhaalt het - kan nu sluitend gemaakt worden. De uitgaven voor buitengewone werken (waarvoor dan zou zijn te leenen) en die van de maatregelen tot economische opheffing, waarvoor spreker een beroep doet op het Moederland, kunnen op eene suppletoire begrooting worden gebracht. Men heeft het voordeel, dat men het oordeel van Z. E. den Minister zal kunnen kennen over spreker's stelsel, in elk geval - maar dit is op het oogenblik voor spreker bijzaak - dat men met eenige kennis van zaken zal kunnen oordeelen. Ronduit gezegd, de Raad weet op het oogenblik absoluut niets af van de plannen voor de havenverbetering,

Het voorstel van spreker komt ten slotte hierop neer: het voorloopig van deze begrooting afvoeren van de kredieten aangevraagd bij onderdeel *a*. van onderartikel 123 en bij onderdeel *a*, van onderartikel 124.

De heer *Abrahamsz.* Mijnheer de Voorzitter! Oorspronkelijk heb ik mij voorgenomen tegen de amendementen van de heer Statius Muller, strekkende om de kredieten aangevraagd voor herstelling van de Handelskade en voor haven verbetering, van deze begrooting af te voeren, te stemmen, omdat aan het afvoeren dier kredieten ook verbonden was het idee of de voorwaarde, dat de bedragen voor het tot standbrengen van de bedoelde werken benoodigd, door leening zou worden gedekt. Ik ben namelijk van oordeel dat een leening niet zoo maar kan worden aangegaan. Leeningen moeten gebaseerd zijn op een wet.

Nu de geachte voorsteller bij de toelichtingen zijner amendementen heeft verklaard, dat zijn voorstel tot afvoering dier kredieten ten slotte neerkomt op het voorloopig afvoeren daarvan van *deze* begrooting en ze te renvoyeeren naar een suppletoire begrooting, heb ik geen bezwaar meer voor zijne amendementen te stemmen.

De *Voorzitter* vraagt, of de heer Zeppenfeldt over het amendement van den heer Statius Muller hoofdelijke stemming verlangt.

De heer *Zeppenfeldt.* Neen, Mijnheer de Voorzitter! Ik verlang geen hoofdelijke stemming nu ik vernomen heb, dat het voorstel van den heer Statius Muller er op neerkomt dezen post slechts vorloopig van deze begrooting af te voeren, opdat hij later, wanneer over meer gegevens kan worden beschikt en de Raad dus met meer kennis van zaken zal kunnen oordeelen, op een suppletoire begrooting opnieuw aan den Raad zal kunnen worden voorgesteld.

Thans wordt het amendement Statius Muller om den post uitgetrokken bij onderdeel *a* van onderartikel 123, van deze begrooting af te voeren zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Ontvangen.

van den Heer E. MORENO BRANDAO een strooibiljet over het groote Concours, als reclame voor de sigaretten *Bandera Roja*, waaraan voor winnende dames drie mooie prijzen zijn uitgeloofd.

— Verslag van de *Koloniale Postspaarbank in de kolonie Curaçao* over 1923.

Berichten uit de Kolonie.

Goede Reis.

— Met de *Baralt* vertrok Dinsag der vorige week rechtstreeks naar l. Martin Mr. SCHAGEN VAN LEEUEN, benoemd ommegaand rechr voor de Bovenwindsche Eilanen in de plaats van Mr. Ch. de la ry Ellis, die met een jaar verlof naar olland gaat. Verder maakten de is ook mede Dr. BENESCH, als dokr van St. Eustatius, de Eerw Zuster FINNEFRIDA naar St. Martin.

— Maandag a. s. vertrekken van ier naar Suriname per S.S. *Nickerie* e Zeer Eerw. Mère ANGELINA, Alg. Overste van de Congregatie der Zusrs van Roosendaal met de Eerw. Soeur JOSEFA, die na gedurende eenie maanden hier vruchtbaar werk vercht te hebben, nu ook in Suriname e huizen en stichtingen harer Conregatie gaan bezoeken.

Touristenbooten.

Reeds nu staat het vast, dat ook het olgende jaar eenige touristenbooten an New York op hun rondreis door ie West-Indiën Curaçao in hun vaarplan zullen opnemen.

Op den 3 Februari en 9 Maart wordt verwacht dezelfde boot *Empress of Britain*, die ook dit jaar onze haven bezocht. Doch die boot is nu van naam veranderd en heet *Montroyal*.

Op den 8sten Februari en 15 Maart komt de *Magantic*. Waarschijnlijk brengt iedere boot ongeveer een 400 Amerikaansche toeristen mee.

Regen.

Maandag morgen werden we weer verrast op eenige mooie regenbuien. Bijna den geheelen morgen door regende het, afgewisselend korte zware buien of een zachte malsche regen. In het Oost district viel er weinig. De regenmeter van het Fort teekende 12.6 m.M. Doch de meeste buien kwamen dien dag uit het Noord-Oosten, zoodat op Otrabanda en op sommige plaatsen van het beneden districten meer regen is gevallen. Westelijk van San Willebrordo viel er weinig of niets. Doch hier had men Zaterdag reeds een flinke bui gehad.

Woensdag middag tusschen 2 en 3 uur hoorde men hier in de stad een ver verwijderd onweer in Noordelijke richting. Doch de bui kwam niet over en in de stad viel geen druppel regen. Vermoedelijk heeft men aan den Noordkant van het eiland er wèl wat van genoten. De temperatuur is echter daarna heel wat frisscher geworden. Het was dien morgen en ook daags te voren ondragelijk heet.

Ook Donderdag morgen vielen er in de stad een paar kleine buitjes.

En opnieuw gisteren avond en van nacht kregen we herhaaldelijk een korte harde regenbui. Het lijkt zoo waar als of we volop in den regentijd zitten.

Met dat al is er in de laatste dagen een aanmerkelijke verbetering gekomen in den waternood, waarmede wij maanden lang getobd hebben.

Als wij daarbij in aanmerking nemen, dat deze verbetering is begonnen einde Juni, dus nog volop in den eigenlijken drogen tijd, dan mogen we dit zeker wel als een goed voorteeken beschouwen voor een gunstig regenjaar dat aanstaande is.

In afwachting.

Prof. GRUTTERINK, Ir. VAN EVERDINGEN en de boormeester VAN MEYEREN hebben zich op de plantage *Suikertuintje* in het Oostdistrict geinstalleerd. Waarmee wij geenszins zeggen willen, dat de heeren juist die plantage tot het terrein van hun onderzoekingen hebben uitgekozen. Doch in de stad is moeilijk een woning te vinden en het verblijf in een landhuis is bij de tegenwoordige hitte wel zoo verkieslijk en van daaruit kunnen de Heeren zeer gemakkelijk zich verplaatsen naar de terreinen in den omtrek, die ze voor hun onderzoek zullen uitkiezen. Wij zullen er spoedig wel méér van hooren.

Aruba.

De correspondent van *La Union* maakt met voldoening melding, dat in den laatsten tijd, dank zij de genomen maatregelen door den Postdirecteur, de mails voor Aruba bestemd, geregeld en spoedig en met elke scheepsgelegenheid meekomen.

Steeds meer blijkt, dat er zoo min van den kant van Venezuela als van de zijde van ons Gouvernement ernstige noch onoverkomelijke bezwaren bestaan tegen het verzenden der mails naar Venezuela of Colombia rechtsteeks, dus niet via Curaçao, zoodat wij verwachten mogen, dat spoedig de oude verbodsbepaling, die zulks onmogelijk maakte, zal opgeheven worden.

De grieven der Arubiaansche Stakers.

De Heer S. N. ECURY van Aruba heeft onder de 280 Arubianen, die onlangs op de *Isla* het werk staakten en naar hun eiland terugkeerden, een enquête ingesteld naar de motieven, die hen tot deze staking bewogen hebben. Het resultaat van die enquête heeft hij in het nummer van *La Union* van deze week meegedeeld. Zonder voor de waarheid van al die grieven te willen instaan, heeft de Heer ECURY toch een zeer goed werk verricht, dat relaas van zijn onderzoek te publiceeren. Zoo krijgt men een gedetailleerd overzicht van hun grieven en wordt het ons begrijpelijk, waarom zij zoo opeens en onverwacht den arbeid neerlegden. In alle bescheidenheid vestigen we de ernstige aandacht van den Directeur van de *Isla* op dit ongevraagd rapport, dat er toe kan bijdragen om veel misverstand en grieven uit den weg te ruimen en zulke onaangenaamheden in de toekomst te voorkomen.

Marktberichten.

Tusschen 29 Mei en 13 Juni was de stand der Curaçaosche exportartikelen op de Markt te New-York:

Dividivi. In de afgeloopen 14 dagen zijn geen koopen gesloten. Uit de plaatsen van herkomst werden aanbiedingen ontvangen tegen 44 dls per ton, voor welken prijs echter zich geen koopers opdeden. Kleine partijen zullen tegen 42 dls wel te plaatsen zijn, waarvoor aanbiedingen worden ingewacht.

Geitenvellen. De handel in dit artikel staat volkomen stil. De fabrikanten, die tegenwoordig aanzienlijke voorraden hebben zoowel van deze huiden, als ook van bewerkt leer, zien naar lagere prijzen uit. Prijs normaal voor geitenvellen uit onze kolonie 22 cts.

Aloë. Gedurende deze laatste 14 dagen was er volstrekt geen navraag naar het artikel en was er algeheele stilstand op de aloëmarkt. Er werd, naar men zegt, een aanbieding gedaan van 500 kisten tegen 7 cts, doch het is niét gebleken, dat die koop gesloten is. Sommige verschepers meldden een kleine oogst en hebben reeds instructies gegeven aan hun agenten in New-York, dat hun aloë voor niet minder dan 9½ cts per pond mag verkocht worden. Deze prijs zal men echter onmogelijk kunnen handhaven zoolang de voorraden, in N. Y. aanwezig, niet zijn opgeruimd.

Gezondheidstoestand.

Van verschillende zijden ontvangen we het bericht, dat de gezondheidstoestand van de bevolking op het oogenblik hier op het eiland buitengewoon gunstig is, zóó gunstig als deze in jaren niet geweest is. Besmettelijke ziekten komen niet voor. In de stad is het aantal zieken opvallend gering, zooals de doktoren zelf getuigen. Ook in het St. Elisabeth's Gasthuis is het aantal der verpleegde patiënten op het oogenblik veel geringer dan het in vele jaren ooit geweest is.

Ook dit wijst op een gunstigen economischen toestand. Want in vroeger jaren had een langdurige felle droogteperiode en gebrek aan drinkwater, zooals wij in het eerste halfjaar van 1924 hebben ondervonden, behalve groote armoede ook allerlei ziekten ten gevolge, waarvan wij tot nu niets hoorden.

Examens.

Voor de onderwijzers examens in September a. s. hebben zich aangemeld 10 candidaten van Curaçao en 4 van Aruba en wel voor het examen voor onderwijzer 4e klasse 3 mannelijke en 3 vrouwelijke candidaten; voor 3e klasse 2 mannelijke candidaten; voor Engelsch 1 mannelijke en 3 vrouwelijke candidaten en voor Spaansch 1 mannelijke en 1 vrouwelijke candidaat.

De katholieken in Amerika en de schoolwetgeving.

Sinds 7 November 1922 was in den staat Oregon een wet van kracht, volgens welke elke ouder verplicht was, zijn kinderen van meer dan acht en minder dan zestien jaar, naar de openbare school te zenden.

Een groot aantal ouders protesteerden en een Katholieke religieuse instelling, het gezelschap der Zusters van den H. Naam Jezus, deed een beroep op het hof der Vereenigde Staten in Portland.

Een der voornaamste advocaten van Amerika pleitte voor de Zusters, die door het hof van Portland in het gelijk gesteld werden.

In de uitspraak van het hof wordt o.a. gezegd, dat de bijzondere scholen dezelfde paedagogische belangen hebben als de andere en dat de staat zijn bevoegdheid in dezen te buiten is gegaan en 't constitutioneele recht van zijn burgers heeft aangetast. Derhalve wordt aan den staat opgelegd, zijn wet niet in toepassing te brengen.

De zaak zal nu nog voor het opperste gerechtshof te Washington in behandeling komen, dat in laatste instantie uitspraak zal doen.

Officieele Berichten.

Aan den Roomsch Katholiek Geestelijke van den 2den rang alhier F. J. J. Jansen is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De kommies der belastingen J. W. Fabre is bevorderd tot hoofdkommies.

Aan den hulpkommies der belastingen van St. Martin W. A. O' Connor wegens ziekte eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

In de commissie belast met het afnemen op Curaçao in 1924, van de examens, bedoeld bij de Onderwijsverordening zijn benoemd tot leden: de Inspecteur van het onderwijs, tevens voorzitter; Mevr. J. S. G. Haayen-Spit, Mej. M. C. ten Bosch, en de heeren A. Hermus, W. M. Mimpen, J. H. Sprockel en H. J. Vooren; en tot plaatsvervangende leden: Mej. J. Groen, Mej. P. P. Donkers, en de heeren F. J. A. Jansen en M. M. Römer

Cement als brandbluschmiddel.

Bij den brand van een pakhuis en een daar naast gelegen houtopslagplaats in Seneca (N.-Amerika) is voor het eerst gebruik gemaakt van cement om den brand te stuiten en met zeer verrassend succes. Groote massa's hout hadden reeds vuur gevat, toen men op het idee kwam, om de houtstapels, die bedreigd werden, met cement te bestrooien, waarvan groote hoeveelheden vlak bij beschikbaar waren. Door het water van de spuiten pakte het cement samen tot kleine stukjes, die beletten, dat zuurstof bij het hout kon komen, zoodat geen nieuw hout meer vuur kon vatten. Het cement, dat op het brandende hout terrecht kwam, belette het wegvliegen van vonken en brandende stukjes, terwijl het vuur er onder gesmoord werd. Bij dien brand werd ook van cement gebruik gemaakt voor het blusschen van olie, waarvan ongeveer anderhalve kubieke meter in een tank in vlam was geraakt en die tot overmaat van ramp overal heen spatte, omdat uit het pakhuis allerlei blikken in dien tank vielen, die dan uit elkaar sprongen en de brandende olie overal heen verspreidden. Men wierp eenige zakken droge cement in het reservoir met de brandende olie. De zakken verbrandden natuurlijk oogenblikkelijk, maar het fijn poedervormige cement werd daarna over de oppervlakte heen gestoven, waardoor weer door afsnijding van de zuurstof het vuur gebluscht werd.

Het rapport over dien brand constateert met nadruk, dat zonder gebruik van het cement de houtvoorraad geheel verloren geweest zou zijn. Het feit is belangrijk genoeg om verder onderzoeking uit te lokken en bij gelegenheid de toepassing ook hier eens te probeeren.

BUITENLAND.

Egypte en Palestina.

De ontdekking van de plaats, waar Toet-ank-ammon zijn laatste rustplaats vond is nog geheel iets anders dan bevrediging van nieuwsgierigheid en verrijking van musea met kunstvoorwerpen van vreemde maar schitterende schoonheid. Daarmee toch werd het laatste groote geheim onthuld, dat in het dal van de graven der oude Egyptische Koningen zoovele eeuwen verborgen lag en thans, kan veel licht worden verspreid over een tijdvak, hetwelk juist Israëlieten en Christenen het allergrootste belang inboezemen moet.

Dat blijkt zeer sterk wanneer we hooren, wat de meest ijverigen verdienstelijke onderzoeker op dat gebied, de heer WEIGALL, jarenlang inspecteur-generaal der oudheden in Egypte, in den Haag voor het *Britsch-Nederlandsch Genootschap* onlangs voordroeg en met prachtige lichtbeelden verduidelijkte.

WEIGALL zelf was het, die 't graf ontdekte van Toetankammon's voorganger en schoonvader, door hem Atuaton, door anderen en vroeger Amanhotop (Amenophis) IV genoemd. Het optreden en leven van dezen vorst was dáárom zoo buitengewoon merkwaardig, wijl hij de eerste en eenige Farao is geweest, die éénen God, Schepper van hemel en aarde en liefderijk Vader Zijner menschenkinderen aanbad.

Vóór hem vereerden de Egyptenaren allerlei dieren en vage gestalten als hun Godheden en het wekte bij priesterschap en volk een geweldigen weerstand, toen Atuaton onder de symbolen van een zonnedienst feitelijk het Monotheïsme in de plaats van de oude verwarring stelde, zoodat hij ten slotte zijn hoofdstad verliet en een nieuwe stichtte. Na zijn dood kwam zijn schoonzoon Toetankammon, de thans zoo veel besprokene, die de oude goden in eere herstelde.

En wat is nu 't allerbelangrijkste in dit stuk geschiedenis? Veel is daarin nog duister en zal veel nauwkeurige studie vereischen, doch de beide genoemde koningen leefden juist in den tijd, toen Mozes werd geboren en door de dochter des konings gevonden, aan het hof van den Farao opgevoed, en daar tot zijn veertigste jaar verbleef.

Bewezen is hier natuurlijk nog niets, maar ligt de onderstelling niet voor de hand, dat deze koning en zijn dochter door Mozes bekend zijn geworden met het ware Geloof? En is het dan niet volkomen natuurlijk, dat zijn opvolger tegen diezelfde Israëlieten een geloofsvervolging begon?

WEIGALL veronderstelt zelfs, dat Toetankammon de Farao is geweest, onder wien de Joden Egypte verlieten; volgens hem zou dan wel het leger en het koninklijk huis in de Roode Zee zijn omgekomen, doch de Farao zelf gespaard. Tegen deze meening pleit echter de zeer jeugdige leeftijd van Toet-ank-ammon, die moeilijk al de plagen heeft kunnen meemaken, waarvan Weigall zegt: „het is thans zeker, dat er hevige plagen woedden in dien tijd in 't land Egypte". Het was reeds zeker, maar hij bedoelt, dat het ook uit andere bronnen dan de H. Schrift blijkt.

Bovendien echter is Mozes eerst nog veertig jaren in Madian geweest, voordat hij bevel kreeg, zijn volk te bevrijden, zoodat Toetankammon toen reeds lang dood moet zijn geweest. De Farao van den uittocht moet dus een later koning zijn geweest.

Het spreekt vanzelf, dat we hier niets anders geven dan oppervlakkige opmerkingen, doch vast staat, dat thans de weg open ligt tot nadere en diepere studie, welke nog verrassende uitkomsten kan geven en zeker gelijk alles wat tot nu toe werd ontdekt zal verduidelijken wat in het oude Testament opgeteekend staat.